

[Statsministeren.]

mener" det bør gøres. Jeg sagde, at dette i og for sig kunde være en farlig Betragtningssmaade, som ansvarlige i forskellige Lande næppe vilde kunne anerkende, dette, at man fra Land til Land skulde give Direktiver om, hvordan man skulde indrette sig. Og saa spurgte jeg altsaa her, saaledes som jeg allerede har refereret det, om man mente, at Danmark havde faaet overdraget Opgaven som Lænkehund eller anden Vagtopgave paa Nordens Vegne, og jeg tilføiede, at mig bekendt havde der aldrig været forhandlet om noget saadant, og det maatte vel formentlig alle erkende, at hvis man skulde paatage sig at sikre Trygheden i Finland og Sverige, maatte der først foregaa en Forhandling om, at man skulde gøre det, og paa hvilken Maade man skulde gøre det.

Saa sagde jeg: Men foruden dette har man ogsaa talt om Forsvarsforbund — og tilføiede øjeblikkelig: naturligvis kan dette Problem drøftes.

Der var altsaa ikke mindste Grund til Forundring, da jeg i Stockholm over for Pressens Repræsentanter henviste til dette Udsagn, men maaske nok Grund til Forundring over, at tre Blades Medarbejdere, der samtidig var til Stede og fik den samme Forklaring, skrev hver sit i hver sit Blad.

Med Hensyn til Forsvarsforbundet var jeg naturligvis ærlig og sagde, at jeg ikke troede paa denne Idé som en virkelig Mulighed. Jeg antydede i denne Sammenhæng forskellige praktiske og politiske Hindringer og sagde, at Forsvarsforbundet under disse Forhold er en Utopi. Jeg sagde dog ogsaa, ikke i Stockholm, men i Lund: Vil man imidlertid have dette Problem prøvet, saa maa det føres frem til Behandling hos de ansvarlige i Nordens Lande. Jeg vidste jo særdeles vel, at det var der ikke stor Sandsynlighed for, det blev fra svensk Side. Det er ikke saa længe siden, at Redaktøren af det sydsvenske Malmøblad „Arbetet“, Redaktør Vogt, talte her i København og da udtrykkelig sagde, at det turde være meningsløst at diskutere Tanken om et Samarbejde i Forsvarssagen uden inden for Rammen af Nationernes Forbund. Altsaa en pure Afvisning af denne Idé om et særligt Forsvarsforbund for Norden eller for nogle nordiske Lande.

I øvrigt var min Tale helt igennem en Paavisning af det Samarbejde af reel og praktisk Art, som er bygget op gennem mere end et halvt Hundrede Aar, og hvori jeg udanske og unordiske Mand dog har ydet min beskedne Indsats. Jeg erindrere jo meget vel, at ogsaa i praktisk og reel

Henseende har vi fra dansk Side, ikke mindst under Krigen, kunnet yde en Indsats, hvad jeg ogsaa nævnte, gennem den Samvirken, der var under Krigen, og som jo satte Spor baade i Folkenes Liv og i Folkenes og Landenes Virksomhed.

Med Hensyn til den anden Side af, hvad jeg her har sagt, Landenes Ret til at træffe selvstændige Afgørelser, saa skulde jeg dog tro — saa kan man være enig eller uenig om Formaalet med den politiske Virksomhed her i Landet, og det samme kan gælde de andre Lande —, at man dog ikke kan ønske at undergrave den Selvstændighed, som vi nu een Gang har. Jeg tror — selvfølgelig, kan jeg sige — det bedste om mine Modstandere, naar jeg altsaa gaar ud fra, at det, der er præsteret, mere er et personligt Overfald med visse politiske Hensigter end noget virkelig alvorligt ondt. Jeg har jo haft Lejlighed til at se adskillige Eksempler paa Bedømmelsen af, hvordan det skete opfattes, og jeg er ikke i Tvivl om, at det ogsaa vil vise sig for dem, der har anstiftet dette Overfald, at det ikke er alle, der bifalder den Maade, paa hvilken man har optraadt. Jeg tænker ikke saa meget paa Pressen. Ganske vist — min gode Tro paa Pressens kulturelle Opgaver er blevet noget rokket, men det kan for saa vidt være det samme; jeg lever jo nok Resten af mine Dage uden denne Tro paa den Del af Pressen, som har ageret saa stærkt i denne Tid. Jeg skal derfor overlade Pressen dens privilegerede Stilling, men henleder dog Opmærksomheden, ikke saa meget Pressens, men Tingets Opmærksomhed paa det allerstærke Udslag. En Avis, der udkommer om Aftenen, møder i Aften med en sensationel Overskrift: „De skæbnesvangre Resultater af Staunings Rejse“. Hvad er det nu for skæbnesvangre Resultater? tænkte jeg. Jo, ved mit Besøg er der nødvendiggjort en fuldstændig Omorganisation af den svenske Forening „Norden“. Det er et af de sørgelige Resultater af Rejsen. Ja, Sandheden er, at det forestaaende Formandsskifte og den forestaaende Omorganisation af den svenske Forening „Norden“ blev meddelt mig her i København af den danske Forening „Norden“s Formand, inden jeg rejste til Stockholm, og samme Dag, jeg kom til Stockholm, læste jeg i et Stockholmer-Blad, at nu gik den svenske Regeringsraad Tullin, og nu skulde den svenske Forening „Norden“ omorganiseres. Det kan dog formentlig ikke være af Frygt for, at jeg nu kom til Sverige, at man nu altsaa skrev dette. Men saadan konstrueres altsaa Stof til Overfald.